

Botniska korridorens yttrande över Arlandautredningen

Till: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Diarienummer: LI2025/01103

Vi välkomnar Arlandautredningens ambition att stärka Arlandas roll som hela Sveriges nationella och internationella flygplats och flygplatsens roll för den svenska konkurrenskraften och välståndet. För att Arlanda ska kunna utvecklas i linje med Sveriges behov av internationell tillgänglighet krävs dock att flygplatsen kopplas samman med hela landet – inte minst med norra och mellersta Sverige. Här spelar kustjärnvägen från Arlanda hela vägen upp till Luleå en helt avgörande roll, tillsammans med de regionala flygplatserna och goda vägkopplingar.

Den spårbundna långväga och nationella trafiken till och från Arlanda är avgörande för flygplatsens attraktivitet och funktionalitet. Tågtrafiken är det bästa komplementet till inrikesflyget, snarare än en konkurrent, och behöver stärkas betänkligt.

Nationell och internationell tillgänglighet

Arlanda är Sveriges port mot världen, men för stora delar av norra och mellersta landet är tillgängligheten bristfällig. Vi ser också att fler resenärer väljer andra alternativ, till exempel att resenärer som reser till och från Norrbotten använder flygplatsen i Helsingfors och att resenärer till och från Jämtland i tilltagande utsträckning flyger från Trondheim.

- Med en modern och utbyggd järnväg i form av Botniska korridoren (Godsstråket genom Bergslagen, Nya Ostkustbanan, Norrbottenbanan och Malmbanan) ökas kapaciteten medan restiderna i många fall kan halveras.
- Fjärrtågen har en betydande roll för att stärka Arlandas attraktivitet och ökat kollektivt resande till och från Arlanda. Det är viktigt att fjärrtågen får en stärkt position på Arlanda Central. Även Dalabanan och Ostkustbanan måste ingå i perspektivet för ökat kollektivt resande till Arlanda
- Satsningarna på fyrspåret Uppsala-Stockholm och plattformsförlängning på Arlanda Central är högt prioriterat.
- Genom att utveckla Dalabanan och järnvägskopplingarna till och från Jämtland stärks kapaciteten och restiderna sänks för resande till och från två av Sveriges stora turistlän.
- Snabbare och punktligare järnvägsförbindelser mellan Arlanda och städerna norr om flygplatsen medför fler alternativ, vilket kommer stimulera till fler flygresor till och från Arlanda.
- Utvecklingen av Arlanda för stärkt konkurrenskraft får inte försämra förutsättningarna att driva ett säkert ambulansflyg. Konsekvenser av en framtida nedläggning av Bromma flygplats måste beaktas i planeringen av Arlandas framtida kapacitet och tillgänglighet.

Näringslivets konkurrenskraft

Den starka tillväxten i norra och mellersta Sverige – med omfattande investeringar i befintliga och i nya anläggningar inom exempelvis gruvnäring, stålproduktion, batteritillverkning, skogsindustri och kemiindustri – skapar ett kraftigt ökat behov av internationella transporter. Arlanda har varit det naturliga navet för affärsresor, godstransporter med flyg och internationella kontakter.

- För att säkerställa att norra och mellersta Sverige fortsatt har tillgång till Arlanda krävs en järnväg med hög kapacitet och korta restider.
- Utan denna koppling riskerar Arlanda att tappa resenärer till alternativa flygplatser och länder, vilket på sikt försvagar Sveriges internationella konkurrenskraft och attraktivitet.

En sammanhängande stomnätsskorridor

Botniska korridoren är en av endast två namngivna korridorer som EU-kommissionen beskriver (juli 2025) som projekt av gemensamt europeiskt intresse. Att bygga ut denna korridor ger inte bara norra och mellersta Sverige tillgång till Arlanda, utan också Arlanda tillgång till norra och mellersta Sverige, samt vidare till Finland, Norge och Europa.

För att Arlanda ska kunna utvecklas och stärkas som Sveriges nationella och internationella flygplats krävs att tillgängligheten till övriga landet säkras, inte minst till norra och mellersta Sverige.

En satsning på Botniska korridoren är därför också en satsning på Arlanda – på dess roll som nav för internationell tillgänglighet, för näringslivets konkurrenskraft och för Sveriges klimatomställning.

Jonny Lundin (C)

Ordförande

Botniska korridoren

Henric Fuchs

Verksamhetsledare

Botniska korridoren

Samarbetet Botniska korridoren är en unik regionsamverkan som verkar för och uppträder gemensamt för att påskynda utbyggnaden av järnvägsinfrastruktur i norra och mellersta Sverige. Botniska korridoren utgörs av Region Dalarna, Region Gävleborg, Region Jämtland Härjedalen, Region Norrbotten, Region Västerbotten, Region Västernorrland och Region Örebro län. I samarbetet ingår även Norrbottenregionen samt Nya Ostkustbanan AB och vi har en nära samverkan med handelskamrarna i våra regioner. Tillsammans utgör våra sju regioner 72 procent av landets yta och gemensamt prioriterar och verkar vi nationellt för:

- att stomnätsskorridorerna Skandinavien-Medelhavet och Nordsjön-Östersjön (där bland annat Godsstråket genom Bergslagen, Nya Ostkustbanan, Norrbottenbanan och Malmbanan ingår) ska vara fullt utbyggt till 2030,
- att det övergripande nätet ska vara fullt utbyggt till 2050, samt
- att det övergripande nätet bör utökas med fler tvärstråk och noder för ett sammanhållet intermodalt och trafikslagsövergripande transportsystem.

Vi verkar också för ett nationellt järnvägssystem i 250 km/h med blandad trafik för hela Sverige vilket också skulle möjliggöra för längre, tyngre och snabbare godståg.